

DEZVOLTAREA ECOSISTEMULUI ANTREPRENORIAL ÎN VEDEREA IMPULSIONĂRII SECTORULUI IMM

NAIDA Anghelina, studenta, Specialitatea: FB,
Universitatea de Stat din Moldova, str. Mateevici 60
e-mail autor: anghelina.naida@gmail.com

Rezumat. Dezvoltarea ecosistemului antreprenorial este o preocupare majoră la nivel global, deoarece sectorul IMM este considerat unul dintre motoarele economice ale multor țări. Scopul cercetării în acest domeniu este de a identifica factorii care pot contribui la creșterea și dezvoltarea sectorului IMM prin îmbunătățirea ecosistemului antreprenorial. Metodele de cercetare utilizate pentru a investiga dezvoltarea ecosistemului antreprenorial includ cercetarea bibliografică, studii de caz, sondaje și interviuri cu antreprenorii și stakeholderii din sectorul IMM. Prin intermediul acestor metode de cercetare, se pot identifica și analiza factorii care afectează dezvoltarea ecosistemului antreprenorial, cum ar fi infrastructura de suport, accesul la finanțare, reglementările guvernamentale și nivelul de educație și pregătire a antreprenorilor. Cele mai relevante rezultate obținute prin cercetările în domeniul dezvoltării ecosistemului antreprenorial includ identificarea unor factori cheie care pot influența creșterea sectorului IMM, cum ar fi dezvoltarea infrastructurii de suport, creșterea accesului la finanțare și îmbunătățirea pregătirii antreprenorilor. De asemenea, s-au identificat și problemele și provocările cu care se confruntă antreprenorii, cum ar fi birocrația și reglementările guvernamentale excesive, accesul limitat la finanțare și dificultățile în recrutarea și păstrarea angajaților.

Cuvinte cheie: ecosystem, cifra de afaceri, rentabilitatea medie, inovații

INTRODUCERE

Sectorul IMM-urilor din Republica Moldova are un rol de bază în dezvoltarea economică și socială a țării. Acesta deține circa 98% din totalul întreprinderilor înregistrate în Republica Moldova, conform datelor Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, în anul 2022. IMM asigură circa 59% din locurile de muncă, contribuie cu 39% la cifra totală de afaceri pe economie și asigură 61% din profitul net per economie.

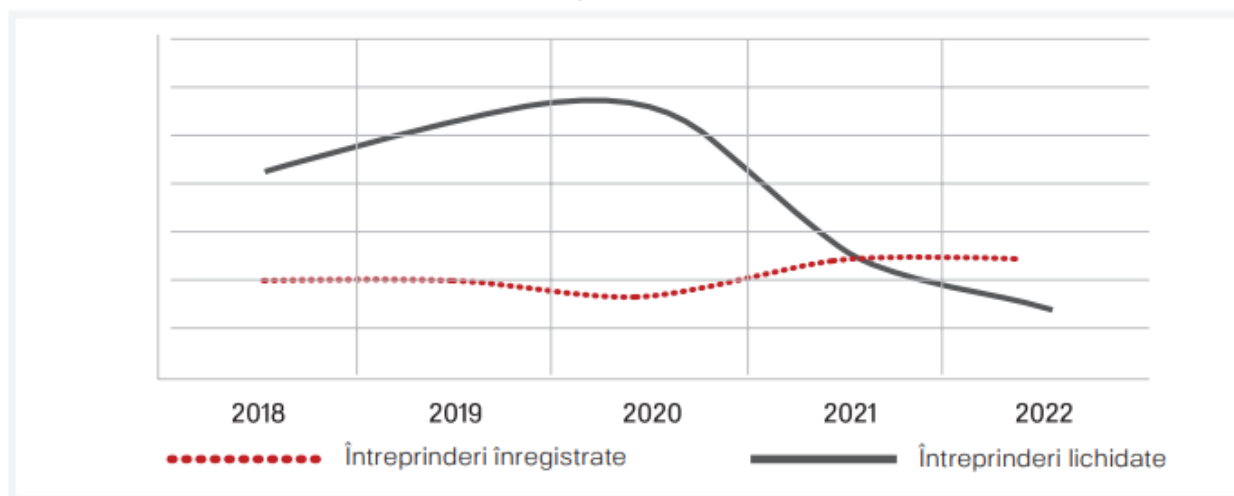
CONȚINUTUL DE BAZĂ

După o scădere de 4% în 2020, anul trecut sectorul corporativ a înregistrat o creștere a cifrei de afaceri de 27,8%, însoțită de o majorare a numărului de întreprinderi, de 3,9%. În același timp, numărul mediu de angajați a consemnat un spor de doar 1,1% în anul 2021, indicatorul în cauză fiind sub parametrii de până la pandemie, cu 3,6% (-19,6 mii salariați). Anul 2021 a însemnat pentru afaceri și cele mai bune rentabilități din ultimii cinci ani, cu o rentabilitate medie a activelor (ROA) de 7,4% și o rentabilitate a capitalului propriu (ROE) de 16,5%. Un aspect demn de remarcat este că, de fapt, capitalul privat local a manifestat un nivel de reziliență solidă atât în anul 2020, când au menținut investițiile la nivelul anului trecut, cât și în anul 2021, când au raportat cea mai înaltă rată de creștere, de 19,8%. Presiunile inflaționiste, creșterea costurilor de producere și a costului banilor în economie, prefigurează pentru anul curent o reducere în prețuri comparabile a volumului investițiilor. Rezultatele pentru prima jumătate a lui 2022 relevă o scădere de 7,7% f-a-p. Evoluția pe surse de finanțare arată o creștere de 0,8% a investițiilor din mijloace proprii și de 28,7% f-a-p din credite și împrumuturi interne, ceea ce confirmă predispoziția agenților economici de a-și automatiza și re tehnologiza afacerile. În același timp, au scăzut preponderent investițiile finanțate din credite și împrumuturi externe, care în ianuarie-iunie s-au redus în jumătate în termeni reali. Aceasta a afectat, în special, lucrările de infrastructură, în aceeași perioadă de timp atestându-se o scădere cu 26,4% a investițiilor în construcțiile inginerești (drumuri, căi ferate, poduri, stadioane etc.). Pentru a doua parte a anului este de așteptat ca, odată cu intrarea în faza de implementare a

proiectelor din cadrul Programului național „Satul European”, investițiile publice să aibă un aport pozitiv mai consistent la atenuarea scăderii activității investiționale.

Ecosistemul antreprenorial este direct legat de sectorul întreprinderilor mici și mijlocii. După analiza vastă a situației curente a ecosistemului în Republica Moldova prin utilizarea metodelor de inducție, observație, analiza cantitativă, analiza calitativă, analiza studiilor de caz, înțelegem că pentru a dezvolta ecosistemul antreprenorial autoritățile publice trebuie să faciliteze accesul la finanțări, menținând, în același timp, inflație. Trebuie să consolidăm integritatea instituțională la nivelul băncii naționale pentru a avea mai multe afaceri bancabile. De asemenea, trebuie să schimbăm tactică spre controlul axat prioritar pe consultarea firmelor și nu pe sancționarea acestora. Pentru întreprinderile mici și mijlocii trebuie să fie înființat un ecosistem cu un regim fiscal simplificat, special fiindcă întreprinderile mici sunt, de obicei, start-up-uri, conform **Tabelului 1**.

Dinamica numărului de întreprinderi nou create și al celor lichidate, ianuarie-august

Sursa: Agenția Servicii Publice

La fel, ca să susținem ecosistemul antreprenorial autohton trebuie să promovăm întreprinderi autohtone. Chiar și în condițiile unui an agricol excepțional, cum a fost 2021, există sectoare unde Republica Moldova nu a fost capabilă să își asigure pe deplin consumul intern cu producție proprie. Situația dată este valabilă, înainte de toate, pentru produsele de origine animalieră: unt (48% din consumul intern), lapte (66% din consumul intern), carne (74% din consumul intern), dar și legume (80% din consumul intern).

CONCLUZII/RECOMANDĂRI

În concluzie, dezvoltarea ecosistemului antreprenorial este esențială pentru stimularea creșterii și dezvoltării sectorului IMM. Cercetările efectuate în acest domeniu au identificat factorii cheie care pot contribui la creșterea sectorului, precum și problemele și provocările cu care se confruntă antreprenorii. În viitor, este important să se continue cercetarea în acest domeniu pentru a dezvolta soluții inovatoare și eficiente pentru a sprijini sectorul IMM.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. „Politici Publice Nr.1,2011 Finanțarea IMM-ruilor în Republica Moldova” Ion Tornea, IDIS „Viitorul”
2. Raport de stare a țării 2022, Adrian Lupușor, Alexandru Fală, Denis Cenușă, Stas Madan, Chișinău, 2022.
3. Audieri publice pentru Chișinău. Chișinău, 2022.
4. Strategia Națională de Dezvoltare ”Moldova 2023”

Coordonator științific: DOGA MÎRZAC Mariana dr. hab., conf. univ.
USM, Mateevici 60 (Chișinău, Moldova)
e-mail: marianadoga7@gmail.com